

Mgr. Alice Glaserová

Velikonoce a Vánoce v muzeu v roce 2012

Také rok 2012 se v Regionálním muzeu v Českém Krumlově nesl v duchu hlavní sezónní výstavy „Příběh města Český Krumlov“, která dodnes sklízí velmi příznivý ohlas. I přes prostorový rozsah této expozice připravilo muzeum několik akcí poukazujících na dva hlavní svátky v roce. Od konce března byla v patře muzea zpřístupněna výstava s názvem „Velikonoce. Zvyky a tradice.“ Měla za cíl seznámit návštěvníky se slavením jarních svátků. Zmapovala dnes již neživé, ale také stále aktuální a pro náš region typické obyčeje. Průvodní texty popisovaly lidové pojetí postního období s důrazem na pašijový týden a velikonoční třídní oslavy. Vedle obrazových materiálů si návštěvníci mohli prohlédnout muzejní exponáty a zapůjčené předměty, spadající do období 19. a počátku 20. století. Prezentovali jsme podmalby na skle jakožto charakteristické zástupce lidové religiozity našeho regionu a další velikonoční zvykoslovné předměty. Byly ukázány dva, pro Českokrumlovsko charakteristické, typy výzdoby velikonočních kraslic – vosková batika a škrabaná vejce. Pro účel výstavy byly shromážděny různé druhy řehtaček. Některé z nich jsou dodnes funkční a slouží dětem na Českokrumlovsku při občůzce, které spadá do období mezi Zeleným čtvrtkem a Bílou sobotou. Podle historických popisů byla zrekonstruována ukázka „velikonočního uzle“, což byly drobné dárky pro nápadníka svázané v šátku. Pro doplnění jsme zařadili i další předměty běžného života, které s Velikonocemi souvisejí.

Výstava se stala také příležitostí k odbornému semináři, kterého se zúčastnili etnografové jihočeských muzeí. V jeho rámci bylo předneseno několik podnětných příspěvků. Cílem semináře byla výměna zkušeností a pohled na Velikonoce v oblasti jižních Čech. PhDr. Marcela Macková z Jihočeského muzea pozvala na seminář výtvarnici paní Ivanku Wolkovou, která účastníkům přiblížila proces tvorby zvykoslovného velikonočního pečiva. Její práce byla mimo jiné také inspirací pro budoucí náplň výtvarných a řemeslných dílen v našem muzeu. Na Květnou neděli byli v muzeu přivítáni zájemci o výrobu velikonočních předmětů. Pod vedením výtvarnice Lenky Kohoutkové si měli možnost vyzkoušet tradiční techniku dekorace kraslic a naučit se nebo zdokonalit svůj způsob pletení pomlázky. V podobném duchu, i když v tradičnějším prostředí Památníku Adalberta Stiftera v Horní Plané, byl o Bílé sobotě kustodkou Lenkou Hůlkovou organizován „Vajíčkový den“. Dekorace kraslic voskovou batikou zde zaujala nejen děti, ale i mnohé dospělé a dala vznik zajímavým a neotřelým vzorům.

Závěr roku byl tradičně věnován vánočním svátkům. V přízemí muzea byla začátkem prosince otevřena výstava „Vánoce našich předků“. Doprovodný text informoval ve formě národopisného kalendária o pojetí křesťanských Vánoc a lidových zvyků vážících se k jednotlivým dnům. Prostor byl dán současným tradicím, mezi které patří především u dětí stále oblíbené chození Mikuláše. Zaměřili jsme se ale také na neméně působivé obyčeje, dnes již opomíjené a zaniklé. Jmenujme věštění budoucnosti na sv. Ondřeje, občůzky na sv. Barboru, sv. Lucii, celou řadu magických praktik spojených se Štědrým večerem a svátkem Tří králů. Kromě textů a trojrozměrných předmětů výstavu doprovázela také čerstvá výzdoba kopírující původní lidové vzory.

Jako každý rok byl z řad veřejnosti velký zájem o vánoční výtvarnou dílnu. Během první adventní neděle se adepti mohli za asistence hlavní koordinátorky akce Lenky Kohoutkové naučit postup výroby tradičních korálkových vánočních ozdob.

Akce typu národopisných výstav a s nimi spojených výtvarných dílen bychom rádi do programu muzea zařazovali i nadále, neboť mají nejen informativní význam, ale zábavnou formou zprostředkovávají lidové tradice mladším generacím.

Reisky' - ikrahani vish

